

CZYNNIKI DETERMINUJĄCE SPOŁECZNĄ AKCEPTACJĘ INTELIGENTNEJ I ZRÓWNOWAŻONEJ MOBILNOŚCI MIEJSKIEJ

Abstrakt

Transport miejski jest ważnym czynnikiem rozwoju społeczno-gospodarczego miast, ale także źródłem licznych problemów ekologicznych i społecznych. Z uwagi na poważne problemy społeczne i środowiskowe powodowane przez transport miejski Unia Europejska podjęła wiele działań mających na celu ograniczenie skali negatywnego zjawiska związanego z szybkim rozwojem transportu miejskiego. Koncepcja inteligentnej i zrównoważonej mobilności miejskiej jest jednym z wymiarów Europejskiej Strategii Zielonego Ładu Unii Europejskiej, której celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej w perspektywie 2050 roku (The European Green Deal, 2019). Planowanie inteligentnej i zrównoważonej mobilności miejskiej stało się przedmiotem zainteresowania na poziomie międzynarodowym. Istnieją trzy podejścia do osiągnięcia inteligentnej i zrównoważonej mobilności: Elektromobilność (EM); Transport zbiorowy 2.0 (CT) i Społeczeństwo o niskiej mobilności (LM) (Holden et al., 2020). Istnieje wiele czynników, które decydują o poziomie i tempie przechodzenia w kierunku inteligentnej i zrównoważonej mobilności miejskiej. Zgodnie ze Strategią Zrównoważonej i Inteligentnej Mobilności (2020) akceptacja społeczna jest kluczowym czynnikiem w procesie transformacji w kierunku inteligentnej i zrównoważonej mobilności miejskiej.

Głównym celem naukowym projektu jest zdobycie nowej wiedzy na temat czynników (stymulantów i barier) oraz relacji między nimi determinujących społeczną akceptację trzech strategii EM-CT-LM umożliwiających osiągnięcie inteligentnej i zrównoważonej mobilności miejskiej. Sformułowano dwie główne hipotezy badawcze: H1: Każda ze strategii EM-CT-LM charakteryzuje się innym zestawem czynników akceptacji społecznej; H2: Profile akceptacji strategii EM-CT-LM przez Polaków różnią się pod względem cech społeczno-demograficznych.

Proponowane badania wypełnią lukę badawczą wynikającą z: (a) braku kompleksowego i systematycznego podejścia do klasyfikacji czynników rozwoju rozwiązań inteligentnej i zrównoważonej mobilności miejskiej: społecznych, technologicznych, ekonomicznych, środowiskowych, politycznych, związanych z wartościami i prawnymi (STEPPVL); (b) braku kompleksowych i pogłębionych badań nad społeczną akceptacją strategii EM-CT-LM umożliwiającej przejście w kierunku inteligentnej i zrównoważonej mobilności miejskiej przez polskie społeczeństwo; (c) braku pogłębionych badań nad czynnikami społeczno-demograficznymi warunkującymi społeczną akceptację inteligentnej i zrównoważonej mobilności miejskiej.

Koncepcja badań obejmuje realizację ośmiu zadań badawczych:

- Zadanie 1. Identyfikacja i klasyfikacja czynników determinujących wdrażanie rozwiązań w ramach trzech strategii inteligentnej i zrównoważonej mobilności miejskiej: Elektromobilność (EM), Transport zbiorowy 2.0 (CT) oraz Społeczeństwa o niskiej mobilności (LM).
- Zadanie 2. Przegląd i ocena istniejących konstruktów i miar w ramach modeli społecznej akceptacji inteligentnej i zrównoważonej mobilności miejskiej (SSUM).
- Zadanie 3. Zaprojektowanie i przeprowadzenie badań jakościowych (IDI) dotyczących sił napędowych i barier wdrażania strategii SSM: Elektromobilność (EM), Transport zbiorowy 2.0 (CT) i Społeczeństwa o niskiej mobilności (LM).
- Zadanie 4. Opracowanie modeli teoretycznych (konstruktów, zmiennych pomiarowych, relacji między zmiennymi) do pomiaru społecznej akceptacji strategii EM-CT-LM.
- Zadanie 5. Zaprojektowanie i przeprowadzenie badań ilościowych (ankietowych) w celu weryfikacji teoretycznych modeli pomiaru społecznej akceptacji strategii EM-CT-LM.
- Zadanie 6. Analiza relacji w modelach akceptacji SSUM - przetwarzanie i analiza danych statystycznych.
- Zadanie 7. Opracowanie różnych typów profili mieszkańców Polski odzwierciedlających ich poziom akceptacji społecznej dla strategii EM-CT-LM.
- Zadanie 8. Opracowanie rekomendacji metodycznych na potrzeby modelowego badania społecznej akceptacji rozwiązań SSUM.